FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco. Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER
Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

NO. 44

AMERISKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X) CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING. APRIL 14, 1980

0 Louis Burjes 5-25-8
29478 Vinewood Dr.
Wickliffe, Ohio 44092

Zadnje vesti

— Monrovia, Lib. — Državni udar proti vladi predsednika Williama Tolberta, ki ga je vodil 28 let stari narednik Samuel K. Doe, je uspel, Tolbert je bil ubit na začetku udara, včeraj so uporniki obglavili predsednikovega sina in ubili dva druga voditelja prejšnje vlade. Odpor proti udaru ni mogoče opaziti. Vlada pok. Tolberta je bila zelo naklonjena ZDA in ameriške družbe so imele izreden položaj v državi Liberijo so ustanovili črnci iz ZDA, ki so se vrnili domov v Afriko. Politične smernice nove vlade niso znane. Eden prvih Doe-ovih ukazov je odredil povišanje plač vseh navadnih vojakov in narednikov.

— Teheran, Iran. — Včeraj so vse države, ki so članice Evropske gospodarske skupnosti ali Common Market, odpoklicale svoje veleposlanike domov iz Irana. Diplomatskih odnosov pa niso pretrgale. Tej akciji se je pridružila tudi japonska vlada, prav tako Norveška.

New Delhi, Ind. — Indijska ministrska predsednica Indira Gandhi je bila tarča atentatorja, ki je vrgel nož, da bi jo ubil, poročajo indijski časopisi. Ga. Gandhi pa zanika, da jo je hotel nekdo ubiti. Trdi, da v omenjenem primeru ni bilo poskusa atentata, pač pa da je neznanec vrgel kos papirja proti njej.

— Florianopolis, Braz. — Letalo neke brazilske letalske družbe tipa Boeing 727 je treščilo na tla blizu tukajšnjega letališča. Nesrečo so preživeli 4 potniki, 54 jih je pa umrlo. Ena preživelih potnikov, ženska, je v kritičnem stanju. Vzrok nesreče preiskujejo.

—Colordo Springs, Colo. — Ameriški član Mednarodnega olimpijskega odbora, 82 let stari Douglas F. Roby, je izjavil novinarjem, da ne izključuje možnosti, da bodo letošnje olimpijske igre odpovedane. Če bi se ZDA pridružile take države, kot so Francija, Zahodna Nemčija, Velika Britanija, Avstralija in še nekatere druge, bi se morda Mednarodni odbor odločil za odpoved.

— Washington, D.C. — Predstavnik tajništva za zunanje zadeve Warren G. Christopher je izjavil, da imajo Sovjeti hude preglavice v Afganistanu in da sovjetski poveljniki zahtevajo več vojaških enot in opreme iz Sovjetske zveze. Ta razvoj dogodkov je sličen onemu, ki so ga doživeli Amerikanci v Vietnamu.

— Phoenix, Ariz. — Sen. Kennedy je zmagal nad predsednikom Carterjem na strankinih volitvah, ki so bile v Arizoni. Vsi napovedovalci so predvidevali, da bo zmagal Carter. Priljubljenost Kennedyja med špansko govorečimi volivci, ki pripadajo večinoma demokratski stranki, je bila odločilna.

VREME

Oblačno, vetrovno in deževno danes z najvišjo temperaturo okoli 48 F. Slično vreme jutri z najvišjo temperaturo okoli 45 F.

Novi grobovi

Marie Kastelic

Preteklo soboto je umrla Marie Kastelic, rojena Hoge, vdova po pokojnem možu Edwardu, sestra Ann Wohland in Helen Thomas, teta Jeanne Ferrel, Carol Paxton in Carol Sustarsic. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Brickman na 21900 Euclid Ave. jutri, v torek, v cerkev sv. Viljema ob 9.30 dopoldne, nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes popoldne od 2. do 4. in zvečer od 7. do 9. Družina priporoča v pokojničin spomin darove za Slovenski dom za ostarele na Neff Road.

Joseph Likosar

Po neuspeli operaciji na srcu je v Cleveland Clinic bolnici umrl 51 let stari Joseph Likosar z 1256 Sharon-Copley Rd. v Sharon Centru, Ohio, rojen v Clevelandu, oče Josepha ml., Rebecce Jones (Brunswick, O.) in Elizabeth Likosar (Bolivar, O.), tast Sharon Likosar in Raya Jones, 4-krat stari oče, sin Josepha in Anne, roj. Savnik (oba že pok.), brat Anne Poje (Maple Hts., O.), Josephine Sandrick in Louise Webb (Fla.), zaposlen kot poslovodja pri Arco Tool and Die Co. v Barbertonu, Ohio. Pogreb bo danes popoldne ob 1. uri v episkopalski cerkvi sv. Andreja na 5th in Hopocan Rd. v Barbertonu. Molitve bo opravil rev. Wm. Knapp. Pokojnik bo ležal na mrtvaškem odru v cerkvi sv. Andreja danes od 9. dopoldne do pogreba. Pogreb je v oskrbi Želetovega pogrebnega zavoda.

Nick Matesich

Pretekli četrtek je v St. Vincent Charity bolnici umrl 87 let stari Nick Matesich s 7016 St. Clair Avenue, rojen v Zadru, Dalmacija, od koder je prišel v Cleveland leta 1914, mož Margaret, roj. Walsh, oče Peggy Poland, 1-krat stari oče, 2-krat stari oče. če. Z ženo sta lastovala in vodila Nick's Cafe na oglu E. 76 St. in St. Clair Ave. od l. 1951 do 1959. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. danes dopoldne ob 10.15, v cerkev sv. Filipa Nerija ob 11, nato na Kalvarijo.

Begunci v perujskem poslaništvu na Kubi nimajo dovolj hrane

HAVANA, Kuba. — Stanje v prostorih perujskega poslaništva v tem mestu, kamor se je pred enim tednom zateklo od 7,000 do 9,000 kubanskih državljanov v upanju, da jim bo omogočeno zapustiti državo, je v bistvu nespremenjeno. Perujski vršilec dolžnosti v poslaništvu Armando Lecaros je izjavil novinarjem, da primanjkuje hrane in da se ta problem veča iz dneva v dan.

Latinsko-ameriške in druge špansko-govoreče države se posvetujejo med seboj in skušajo doseči sporazum, potom katerega bodo začele sprejemati te begunce in jim nudile bivališče in zaposlitev. ZDA se tudi zanimajo za to zadevo, a zahtevajo, da morajo Kubanci prispeti najprej v Peru.

Perujska vlada je že sporočila, da je zmožna sprejeti le 1000 teh Kubancev. Druge države pa nočejo povedati točno, koliko beguncev bodo sprejele ali navedejo zelo nizke številke. Španija se je namreč obvezala, da bo sprejela 500 Kubancev, Costa Rica pa 300.

Predstavniki Carterjeve administracije so rekli, da bodo ZDA sprejele morda od 2000 do 2500 teh nesrečnežev.

Združeni narodi v New Yorku so sporočili, da so njeni predstavniki pripravljeni prevzeti posredovalno vlogo v tej zadevi, a kubanska vlada je odbila to ponudbo, rekoč, da nosi odgovornost za ta problem le Peru in da bo moral Peru najti rešitev potom dogovora s Kubo. Drugih možnosti ni.

—o—

Japonska vlada tudi zahteva izpustitev ameriških talcev

TOKIO, Jap. — Japonska vlada, ki sicer skuša biti zelo previdna napram krizi med ZDA in Iranom, se je pridružila zahtevi devetih evropskih držav, članic Evropske gospodarske skupnosti, naj Iran določi datum za izpustitev vseh ujetih ameriških talcev.

Japonska vlada je tudi odpoklicala domov svojega veleposlanika v Iranu, a nima nobenega namena ali pretrgati diplomatske odnose z Iranom ali sodelovati z drugimi protiiranskimi ukrepi, ki jih je podvzel predsednik Carter.

Japonci so že izjavili, da ne nameravajo storiti ničesar, kar bi utegnilo ogrožati njihovo nadaljnjo dobavo iranske nafte.

Nasprotnik libijskega samodržca Kadafija je postal žrtev atentata

LONDON, Vel. Brit. — Dva atentatorja sta ustrelila 40 let starega libijskega časnikarja in političnega emigranta Mohameda M. Ramadana, ko je prišel iz neke mošeje v tem mestu. Reševalci so pripeljali hudo ranjenega Ramadana v bolnico, a mu zdravniki niso mogli pomagati.

Atentati med arabskimi begunci v Veliki Britaniji ali drugod po zahodni Evropi niso več nobena novost. Umor Ramadana je pa vzbudil zanimanje predvsem zato, ker so ga menda ubili agenti libijskega samodržca Moamare Kadafija.

Zahodno-evropski proti-teroristični organi so zvedeli namreč, da se je Kadafi odločil fizično likvidirati svoje politične nasprotnike v tujini, vključivši v ZDA. Vsi znani nasprotniki Kadafija v Libiji so že v rešetkah ali pobiti.

Pretekli teden je Kadafi v nekem govoru, ki ga je podal v Libiji, zahteval uboj vseh svojih nasprotnikov, ki bivajo v tujini. Ramadan je bil torej prva žrtev te kampanje.

Zaupni viri vedo povedati celo, da je Carterjeva vlada že izgnala dva libijska diplomata, osumljena povezave s Kadafijevimi morilci. Po tej verziji ZDA niso hotele povzročiti nobenega hrupa v zvezi s tem izgonom, ker so bile v skrbeh zaradi ameriških diplomatov, ki upravljajo poslaništvo v glavnem libijskem mestu Tripoliju.

Kadafi je prevzel politično oblast v Libji pred 12 leti potom državnega udara. Mnogi, ki ga poznajo, menijo, da je izredno nestabilna osebnost. Nasprotniki in tudi bolj nepristranski opazovalci njegovih dejanj pa pravijo, da je blaznež.

Iranci so bojeviti: grozijo ZDA, Iraku in Sovjetski zvezi

TEHERAN, Iran. — Da bi praznovali najbolj slovesno odločitev predsednika Carterja, pretrgati diplomatske odnose med ZDA in Iranom, so iranski voditelji sklicali veliko javno demonstracijo. Hoteli so dokazati, da imajo podporo lastnega ljudstva v borbi proti ZDA, Irakom in celo Sovjetski zvezi. Tuji novinarji so poročali, da se je demonstracije udeležilo več sto tisoč Irancev.

Slavnostni govornik pred zbrano množico je bil predsednik Bani-Sadr, ki se je pa osredotočil v svojem govoru na spor med Iranom in Irakom in o nevarnosti vojne med tema sosednjima, a globoko sprtima državama. Iraški režim predsednika Saddama Huseina bo strmoglavljen, je dejal Bani-Sadr, ker noče sodelovati skupaj z ostalimi musimanskimi in arabskimi državami v enotni fronti proti Izraelu.

Iranski predsednik je obljubil, da bo iranska vojska nasprotovala vsakemu poskusu Iračanov, prestopiti iransko mejo. Ako bi skušali Iračani vdreti v Iran, bi jih Iranci ne samo odbili, ampak bi jim sledili nazaj v Irak.

Tuji opazovalci poudarjajo, da je taka besedna vojna med Iranom in Irakom ena stvar, povsem drugače pa bi bilo, ako bi prišlo do dejanske vojne. Premoč iraške vojske napram iranski je tako izrazita, pravijo, da bi bili Iranci premagani v enem tednu.

Novinar uglednega časopisa New York Times Tad Szulc je objavil obširen članek o stanju obeh vojsk in zaključil, da je prednost Iraka res ogromna. Navedel je vrsto točnih številk o iraški vojaški opremi napram iranski in dodal, da bi v slučaju iraško-iranske vojne podprli Irak arabski prebivalci pokrajine Khuzistan. Ta pokrajina je ob iraški meji in prav tam so tudi najbogatejša naftna polja, ki jih poseduje Iran.

Iranci, ki so bili na demonstraciji v Teheranu, pa se niso zanimali za take podatke. Stalno so vzklikali svoje geslo: "20 milijonov!" Ajatola Homeini je izjavil pred meseci namreč, da potrebuje iranska revolucija 20 milijonov ljudi, ki so pripravljeni braniti Iran pred vsemi tujimi in domačimi nasprotniki.

Drugi slavnostni govornik na demonstraciji je bil član revolucionarnega sveta Akbar Hašimi Rafsandžari, ki je napadel ne samo ZDA in Irak, ampak tudi Sovjetsko zvezo.

Iranci v ZDA

Uslužbenci Vselitvenega urada pravosodnega tajništva pravijo, da so že dobili več prošenj od Irancev, bivajočih v ZDA, naj jim zagotovijo nadaljnje bivanje v državi. Mnogo teh Irancev se noče vrniti domov.

Predsednik Carter je odredil, da morajo zapustiti ZDA ne samo vsi iranski diplomati, — razen tistih, ki pripadajo iranskemu poslaništvu v Združenih narodih v New Yorku, — ampak tudi vsi iranski vojaški častniki, ki se šolajo v Združenih državah.

Skupina 25 takih študentov se je uprla s pomočjo ameriških odvetnikov. Študenti trdijo, da niso vojaki. Vselitveni urad pa meni, da so, ker je njihove stroške šolanja in bivanja v ZDA plačevala iranska vojska. Zadeva je sedaj v sodni obravnavi.

—o—

Število brezposelnih začelo rasti skupaj z inflacijsko stopnjo

WASHINGTON, D.C. — Zvezna vlada je sporočila, da se je odstotek brezposelnih v ZDA pretekli mesec povišal od 6 na 6.2 in da se bo število Amerikancev, ki ne bodo mogli najti zaposlitve, znatno povišalo v naslednjih mesecih. To pomeni, menijo izvedenci vlade, da se ZDA nahajajo v gospodarskem zastoju.

V najslabšem stanju glede zaposlitve je gradbeništvo, soglašajo ekonomisti. V tej panogi gopodartsva je stopnja brezposelnosti že blizu 20%. Drugi prizadeti panogi sta avtomobilska industrija in gozdarstvo.

Cene v ZDA so se povišale v mesecu marcu za okrog 1.4%, kar pomeni 18% letno. Največjo porast so zabeležili v energetiki in sicer za 7.2% samo v marcu. Cena galona gazolina je višja za 8.5%.

V zadnjem letu, od marca lani do marca letos se je povišala cena energetike za 82.2%.

Finančni opazovalci napovedujejo nov skok teh cen, ko bo začela veljati prihodnji mesec odredba predsednika Carterja o novem davku na vsak sod uvožene nafte.

Razlaščanje slovenske zemlje

Razlaščanje slovenske zemlje v Italiji je eden izmed glavnih in najbolj zaskrbljujočih problemov, ki vznemirja celotno narodno skupnost v Italiji. Ob italijansko-jugoslovanski meji je velik del zemlje last slovenskega človeka. Znano je, da slovenski kmetje iz izkušenj ne prodajajo prostovoljno zemlje. Zdaj pa so začele oblasti razlaščati velike površine zemlje pod pretvezo, da služi razlaščanje javni koristi.

Na Tržaškem se je začelo v občini Devin-Nabrežina, ki je do nedavnega bila povsem slovenska občina. Tam je zgradila vlada na razlaščeni zemlji veliko naselje za begunce, ki so po drugi svetovni vojni masovno zapuščali Istro. S tem se je seveda spremenilo tudi narodnostno razmerje — na škodo Slovencev.

Druga na vrsti je občina Dolina blizu Trsta. Na zemlji slovenskih kmetov so predstavniki velekapitala zgradili industrijski obrat "Grandi motori" in obljubili, da bo dobilo veliko število delavcev nova delovna mesta. Ali — kako izgleda rezultat? Kromčen problem brezposelnosti na Tržaškem se ni zmanjšal, nasprotno: vedno več je ljudi, ki izgubljajo svoja delovna mesta. Večji in manjši industrijski obrati zapirajo svoja vrata.

Zadnja velika razlastitev obdelovalne zemlje pa bo v kratkem na vrsti v predmestju Trsta, na Kolonkolovcu. Tržaška občinska uprava, ki jo trenutno vodijo Slovencem nenaklonjeni ljudje, se je odločila, da bo izvedla nadaljnjo večjo razlastitev zemlje. Seveda spet na škodo slovenskih kmetov. Vzeli bodo zemljo kmetom in zgradili tja stanovanjske bloke. Občinske očete prav nič ne zanima, kje si bodo iskali razlaščeni kmetje zaposlitev in kruh.

Poleg tega zadnje razlaščenje na Kolonkovcu ni samo krivično in škodljivo, ampak tudi popolnoma nesmiselno. V središču Trsta je veliko starih in zapuščenih hiš in tam bi lahko občina dobila odgovarjajoče in primerne gradbene površine za nove stanovanjske objekte. Na ta način bi lahko tudi revitalizirali mestno središče, ki sedaj propada. Vsi ti argumenti so bob ob steno. — Ne, spremeniti hočejo etnično razmerje. Med slovenski živelj je treba postaviti nekaj stanovanjskih blokov, ostalo bo počasi opravila asimilacija.

Pred kratkim pa je prebivalce Kanalske doline razburila vest, da nameravajo v Kanalski dolini po odloku predsednika republike zgraditi nacionalni park. Deželni odbornik za poljedelstvo Del Globo se je v Trbižu že pogovarjal o izvedbi načrta. Izjavil pa je, da mu podrobnosti še niso znane. Nacionalni park bi hudo prizadel gorske kmete, saj je njihov glavni dohodek — živinoreja — v veliki nevarnosti. Vsakršna omejitev živinoreje v okviru obsega naravnega parka pomeni zanje usodni gospodarski udarec. V Trstu stanovanjski bloki in obrati — v Kanalski dolini pa nacionalni park...

(Naš tednik)

Iz Clevelanda in okolice

Slovanov koncert—

Včeraj popoldne je podal moški pevski zbor Slovan odličen koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Dvorana je bila lepo zasedena s približno 400 poslušalci. Čestitke vsem pevcem in še posebej pevovodji g. Janezu Riglerju!

Telovadna akademija uspela—

Včerajšnja telovadna akademija Slovenske telovadne zveze v šolski dvorani pri Sv. Vidu je v vsakem pogledu uspela. Nastopilo je nad 50 telovadcev in telovadkinj vseh starosti in v vseh telovadnih zvrsteh. Moralni uspeh je bil izreden. Navdušenje navzočih je raslo od točke do točke. Obisk je presegel vsa pričakovanja, tako, da je bila svetovidska šolska dvorana malone premajhna. Prevladovala je mladina in mlade družine. STZ 30-letnice svojega obstoja skoraj ne bi mogla lepše praznovati. Naše čestitke!

Za 35. obletnico—

Vljudno so vabljeni bralci tega lista na ponovni posvetovalni sestanek glede skupne proslave 35. obletnice Vetrinjske tragedije. Sestanek se bo vršil v šolski dvorani Marije Vnebovzete v Collinwoodu v nedeljo, 20. aprila, ob 6h zvečer. Dobrodošli so vsi, ki se zanimajo za to važno zadevo.

Seja upokojencev—

Klub slovenskih upokojencev za St. Clairsko okrožje ima sejo v četrtek, 17. aprila, ob 1.30 popoldne v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair aveniji. Vsi člani vabljeni, prav tako vsi, ki bi radi postali člani. Po seji bo zabava za vse.

V očetov spomin—

G. Bernard Rozman, Joliet, Ill., je daroval tiskovnemu skladu Ameriške Domovine $10 v spomin pok. očeta Antona Rozmana, ki je tudi bival v Jolietu. Najlepša hvala!

Obletnica poroke—

G. in ga. Joe in Steffi Koncilja s 15611 Saranac Rd. bosta praznovala 59. obletnico poroke v ponedeljek, 14. aprila. Zakoncema k 59-letnici njune poroke iskreno čestitajo njihovi otroci, vnuki, prijatelji in znanci in želijo še mnogo zdravih ter zadovoljnih let! Tem čestitkam se pridružuje tudi A.D. G. in ga. Koncilja sta naša dolgoletna naročnika.

Za koroške študente—

Za koroške revne študente, ki so v oskrbi Mohorjeve hiše, v spomin v Slovenskem domu za ostarele umrle ge. Mary Prosen sta darovala po $10 John Petrič in Jože Volčjak. V spomin pok. Alojzije Lončar je pa daroval v isti namen $5 g. Stanko Krulc. Zastopnik Mohorjeve družbe Janez P. se darovalcem prav lepo zahvaljuje.

Vabijo na večerjo—

Klub slovenskih upokojencev za St. Clairsko okrožje vabi v nedeljo, 20. aprila ob 4. popoldne v spodnjo dvorano SND na St. Clairju, na večerjo piščancev ali svinjine. Po večerji bo zabava in ples. Vstopnice so po $4.50 in se dobe od članov ali pa pokličite predsednico go. Mary Jeraj na 391-5341.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN DOMOVINA
6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103
AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)
James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — Editor
Published Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks in July

NAROČNINA:
Združene države:
$28.00 na leto; $14.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
$40.00 na leto; $25.00 za pol leta; $15.00 za 3 mesece
Petkova izdaja: $10.00 na leto; Kanada in dežele izven Združenih držav: $15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$28.00 per year; $14.00 for 6 months; $8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$40.00 per year; $25.00 for 6 months; $15.00 for three months
Fridays only: $10 per year—Canada and Foreign: $15 a year
Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
No. 44 Monday, April 14, 1980

Ali lahko pričakujemo kaj takega?

(Na tem mestu objavljam uvodnik iz Svobodne Slovenije, ki je bil priobčen 13. marca kot odgovor na uvodnik, ki sem ga sam napisal pred dvema mesecema v treh delih. V sredo bom zopet pisal o tej zadevi in se osredotočil na položaj tistih v slovenski skupnosti, ki so se rodili v tujini in nimajo vpogleda na medvojne razmere v Sloveniji, o resnični značilnosti sedanjega režima v Sloveniji in Jugoslaviji ter se ne zavedajo, koliko morejo s svojim brezpogojnim sodelovanjem s tamkajšnjo vlado oz. njenimi predstavniki škodovati možni demokratizaciji v Sloveniji. —Urednik A.D.)

S temi besedami se končuje tridelni uvodnik, ki ga je konec januarja objavil v Ameriški Domovini njen novi urednik, pod naslovom Na pragu važnih dogodkov. Uvodnik je bil napisan pod vtisom obolenja jugoslovanskega diktatorja Broza-Tita. Vprašanje v naslovu pa se nanaša na politično sodelovanje Slovencev v Ameriki (ZDA).

Po obširnem razglabljanju o vidikih na razne možnosti glede razvoja situacije v Jugoslaviji po diktatorjevi smrti, se članek konča z dvojno premiso: nevarnosti sovjetskega vdora bo mogoče kljubovati le z "odločilnim nastopom ZDA", a na tak nastop bodo močno vplivale "strnjene vrste ameriških Slovencev"; drugi predpogoj bo "pripravljenost odgovornih slovenskih voditeljev med nami, premagati medsebojna nasprotja in delati skupno v prid Slovencev v domovini". Star in ugleden slovenski list, ki nadaljuje slovensko narodno in katoliško tradicijo v Ameriki in Kanadi, s tem poziva Slovence na skupno politično delo. Vse hvale vredna ideja! Ali je izvedljiva, in na kakšni skupni politični osnovi?

V istem uvodniku se govori o političnih razprtijah, ki razdvajajo dve glavni skupini: ena je skupina "tistih, ki odkrito in jasno nasprotujejo komunističnemu sistemu v Sloveniji", druga pa onih, "ki mislijo, da vprašanje političnega sistema na Slovenskem nikakor ni njihova zadeva." Opredelitev druge skupine, ki v tem smislu pomeni politične nevtralce, ne odgovarja dejstvom.

Gotovo je med zdomci nekaj nevtralcev, a ti pri "razprtijah" ne igrajo vloge. Pač pa spadajo v ono drugo skupino izseljencev, ki komunistični režim v Sloveniji aktivno podpirajo, branijo in z njim sodelujejo. To so ljudje, katerih se režim poslužuje preko Izseljenske matice in drugih frontnih organizacij pri miniranju demokratske opozicije v njeni borbi za demokratične svoboščine v domovini. So dediščina Louisa Adamiča, ki je s svojimi spisi in dejanji ter vplivom v Beli hiši potegnil oklevajočo Ameriko v tabor podpornikov Titove revolucije, prikazujoč jo edinole kot osvobodilno borbo zoper okupatorja, ne kot sredstvo za izvedbo stalinistične revolucije in polastitev absolutne oblasti.

Razkritja zadnjega časa, ko se odpirajo tajni arhivi in objavljajo ocene tovariša Djilasa o dogodkih medvojne in povojne dobe, so jasno dokazala, kaj je bil pravi in zadnji cilj komunistične revolucije in partizanske borbe: komunistična zmaga nad domačimi sovražniki in njih likvidacija. Prav temu ciliu so se protirevolucionarji s silo uprli. Svoje prepričanje, zaradi katerega so zgubili domovino in mnogo hudega prestali, so prinesli s seboj na tuje. V Ameriki so naleteli na močan, organiziran odpor adamičovcev in ostankov proslulega SANS-a, nastal je političen spor in se ohranil do današnjega dne. List Ameriška Domovina se je odločno postavil na stran beguncev in tak ostal do zadnjega časa.

Sedaj pa se je pojavilo vprašanje političnega sodelovanja med obema taboroma.

Za vsako uspešno sodelovanje je potreben predhodni sporazum glede cilja in poti do cilja. Pri sporazumevanju s komunisti in njih sopotniki velja biti previden in pazljiv, da bi se ne ponovila zgodba s SANSom, ustanovljen kot vsenarodna organizacija za pomoč narodu v domovini, pa so ga partizanski somišljeniki izrabljali v svoje politične namene, da je morala katoliška skupina s pionirskim narodnjakom p. Kazimirom Zakrajškom izstopiti. Demokratizacija in pluralizem sta lepa reč, a marksisti ju ne jemljejo resno, ker zanje pomeni izgubo absolutne oblasti. Še je v spominu sporazum med komunisti in Kocbekovo skupino krščanskih socialistov, ki so vstopili v Osvobodilno fronto kot enaki partnerji, pa so jih komunisti z dolomitsko izjavo politično popolnoma likvidirali. Pluralizem nima izgleda na uspeh, če naj velja teza znanega prvaka Mitje Ribičiča, ki je šele preteklega decembra izjavil: "Pluralizem ni in ne more biti prespektiva naše socialistične družbe." Alternativa pluralizma je enopartijski sistem, ki bije v obraz vsaki demokratizaciji.

Pa vzemimo, da bi bilo vse navedene ovire mogoče uspešno premagati. Kaj naj bo končni namen sporazumnega sodelovanja vseh slovenskih emigrantov v Ameriki in Kanadi ter tudi drugod po svetu? Imamo predlog: končni namen bodi program Narodnega odbora za Slovenijo (NO), kakor ga je formulirala narodna izjava vodilnih političnih in javnih delavcev v okupirani domovini dne 29. oktobra 1944. NO je edina kontinuiteta, narodna politična ustanova, v kateri sporazumno sodelujejo zastopniki vseh treh vodilnih predvojnih demokratičnih strank, ki so zastopale najmanj 90% slovenskega prebivalstva. To so Slovenska ljudska stranka, Slovenska demokratična stranka in Socialistična stranka Jugoslavije.

Nihče ne more reči, da je program NO zastarel, kakor ni zastarel program Združene Slovenije iz leta 1848.

Program NO v Izjavi z dne 29. oktobra 1944 vsebuje v štirih točkah te-le osnovne zahteve in smernice: 1. Zedinjenje vsega slovenskega narodnega ozemlja v Zedinjeno Slovenijo. 2. Ustanovi naj se narodna država Slovenija. To zahtevo so tedaj prvič v naši zgodovini postavile složno vse demokratične politične stranke. Narodna država Slovenija naj bo sestavni del demokratične federativno urejene Jugoslavije. 3. Skupni organ federacije ima le tisti delokrog, ki mu ga odstopujejo narodne države. 4. Izvede naj se temeljita gospodarska in socialna preosnova.

Ta program iz leta 1944 je v osnovi ostal nespremenjen. Bil pa je preciziran v naslednjih izjavah: NO vzporedno z razvojem doma in v svetu z glavnim poudarkom, da mora slovenski narod dobiti možnost, da v svobodi sam odloča o svoji usodi in obliki povezave z drugimi južnimi narodi.

Narodni odbor je na osnovi izjave iz l. 1944 vrhovna narodna ustanova, dokler ne nastopijo razmere, ki bodo omogočile dosego narodnih ciljev.

Slovenci imamo torej iz domovine prinešeni narodni program, ki so ga svobodno in sporazumno sestavili od naroda pooblaščeni zastopniki demokratičnih strank, kakor tudi izvršni organ v NO. Združitev vseh zdomskih Slovencev, ki verujejo v resnično demokracijo, okrog tega programa in njegovega nosilca, Narodnega odbora za Slovenijo, bo pravilni odgovor na vprašanje, ali kaj takega lahko pričakujemo. Razvoj dogodkov v domovini zahteva, da to storimo takoj.

Beseda iz naroda...

LUDVIK ČEPON:

Ob obisku v Rusiji

Vtisi in misli.

IX.

V izletniškem kopališkem mestu Soči ob Črnem morju sem po kosilu šel sam na kratek sprehod po mestu. Prav v sredini mesteca nekje na trgu sem zadel na lepo cerkev v tipičnem pravoslavnem slogu s skrbno vzdrževano zunanjščino. Na dveh straneh sem poskusil vrata, da bi šel noter, pa so bila zaprta. Po jutranjih pobožnostih pač zapro cerkev, kot je to slučaj tudi drugje.

Ko sem tako hodil okoli cerkve, se mi približata mož in žena srednjih let, po vsem videzu zakonca. Sem se jima moral zdeti domačin, ker sta v moje začudenje vprašala, kje bi našla duhovnika, popa. Čemu? Njegov oče je umrl, in ker je bil vernik — verujušči, ju je na smrtni postelji prosil, naj ga krščansko pokopljemo. Rada bi od duhovnika dobila blagoslovljeno svečo in blagoslovljeni venec, kar mora iti po pravoslavnem običaju skupaj z izpostavljenjem trupla na mrtvaškem odru in z obredom pogreba.

Kar nekam zagrabilo me je pri srcu. Priča sem bil, kako življenje in smrt vladata kraljevsko neomejeno, ne verni ne neverni režimi jima ne morejo do živega in priča sem bil sinovske predanosti, ki se je človek vedno ne zaveda, ki pa vendar iz podzavesti udari ob življenjskih mejnikih.

Upam, da so moje oči bolj kot moje besede izražale iskreno sočutje, ko sem se jima opravičeval, da sem tujec, da ne poznam razmer, da pa zagotovo upam, da bosta našla duhovnika, ki mora živeti v eni ali drugi tistih hiš okoli cerkve. Vtis name je bil seveda še bolj močan zato, ker se mi je to pripetilo v Rusiji.

Jalta

Naš naslednji postanek je bil za nas Slovence mesto 'žalostnega spomina', mesto Jalta. Spet sem šel popoldne ven sam na svoje. Zvečer so me sopotniki naše skupine obkrožili in spraševali, kje da sem bil in da sem zamudil nekaj, kar bi bilo zlasti zame posebno zanimivo. Kaj? Pravoslavna cerkev v parku je bila tisti večer do zadnjega kotička polna, tako da so ljudje stali zunaj na stopnicah. Bil je navaden delaven dan. Kaj naj bi to bilo, kakšen praznik naj bi to bil, sem si vrtal glavo. Dognal sem, da je bila to vigilija Marijinega vnebovzetja. Pravoslavni verniki pač veliko dajo na praznik Vnebovzetja in praznovanje prazničnih vigilij je pri njih bolj doma kot pri katoličanih.

V Kijevu

V prestolnici Ukrajine, mestu Kijevu, je bil za našo skupino tisto jutro na programu obisk otroškega vrtca. Jaz sem dal vodniku vedeti, da se tistega obiska ne bom udeležil. Bil sem v Kijevu, kjer pravoslavna katedrala sv. Vladimira hrani ikono — fresko — Bogorodice slavnega modernega i k o n o g r a f a Vasnecova. Kolikokrat sem to podobo videl na podobicah in kolikokrat, kot se spominjam, je z iskrenim občudovanjem o njej govoril moj soimenik prelat dr. Anton Čepon, dober poznavalec in velik ljubitelj ikon. Kako na svetu bi mogel zamuditi priliko videti original te ikone.

V našem hotelu sem v avli ustavil prijaznega starejšega moža, sodeč po uniformi, hotelskega nosača. Vprašal sem ga, kako daleč od hotela je katedrala in kako priti tja. Rekel mi je, da je le par ulic proč in da lahko grem tja peš. Kar na svoje, ne vprašan, se je spustil v kratek pogovor in meni tujcu priznal, da je tudi on "verujušči" in da je poprej več hodil v cerkev, da mu pa sedaj na žalost zaradi službe tega ni mogoče razen ob gotovih prilikah samo. Kar začudil sem se. Zopet en slučaj opredeljevanja v vernike in nevernike, v verujušče in neverujušče.

Katedralo sem hitro in lahko našel. Vstopil sem. Celo impozantno notranjščino popolnoma dominira Vasnecova Bogorodica, ki je ogromnih dimenzij.

Pravoslavna maša

Liturgija — maša se je pravkar pričela. Sodim, da je bilo v cerkvi do dvesto ljudi, čeprav je bil to navaden delavnik okrog desetih dopoldne. Klopi, kot drugače v p r a v o s l a v n i h cerkvah, ni. L j u d j e prisostvujejo obredom stoje. Duhovnika, ki je maševal, je spremljal diakon. Na levi strani je stala vrsta ljudi. Čakali so na spoved. Spovednik, častitljiv star duhovnik z brado, je sedel na odprtem. Spovedenec je pokleknil na kiečalnik, z na vrhu pod šipo vloženo ikono, in se spovedal. Spovednik je spovedencu, ko mu je dajal odvezo, s koncem štole pokril glavo z iztegnjeno levo roko. Preden je vernik vstal, je seveda s pokriževanjem pobožno poljubil ikono.

Obhajilo, ki ga je duhovnik delil pod obema podoboma z žličko, so verniki prejemali stoje. Po prejemu je obhajanec šel na levo stran, kjer je sestra-redovnica, kakor sem po preprosti uniformi sodil, delila v majhnih skodelicah črno kavo za odteščanje. To je bilo seveda zame popolnoma nekaj novega.

Tudi naslednje je bilo zame v zvezi s pravoslavno liturgijo čisto novo in lepo doživetje. Med mašo je po cerkvi hodil možak v talarju — kot nekak mežnar se mi je zdelo — z velikim ploščatim kovinskim krožnikom v roki. Najprej sem mislil, da je mož pobiral denarne darove, kot včasih pri nas doma, ko je mežnar šel s puščico okoli od klopi do klopi. Dognal sem pa, da tu ni šlo za denarno nabirko. Ljudje so devali na krožnik ne novce, ampak zvite ali upognjene listke. Kaj je bilo to? Najprej se nisem znašel. Vse se mi je pa razjasnilo, ko sta po končani liturgiji mašnik in diakon prišla iz zakristije in zavila proti stranskemu oltarju z lepo Marijino podobo. Mežnar jima je podal krožnik z listki.

Po opravljenih nekaj uvodnih molitvah — zdelo se mi je kot nekake litanije — je duhovnik začel jemati s krožnika listek za listkom, ga odvil in bral prošnje, ki so jih verniki na listke napisali. Kot si lahko mislite, so bile to prošnje za zdravje v družini, za srečo pri delu in službi, za rajnke itd. V zvezi s posamezno prošnjo je duhovnik prebral tudi ime prosilca ali ime družine. Vsi listki niso prišli na vrsto; bilo jih je preveč, da bi duhovnik mogel vse prebrati; v končno zaključno molitev je vključil vse ostale neprebrane prošnje.

V Gruziji

V Tiflisu sta dva verna pravoslavca iz naše ameriške skupine, mož in žena, šla v nedeljo na recepcijo hotela, da bi tam našla naslov najbližje pravoslavne cerkve. Ker ni bilo upanja, da bi v Tiflisu bilo mogoče odkriti katoliško cerkev, sva se jima jaz in tovariš profesor pridružila. Povedali so nam, da je ena pravoslavna cerkev le nekaj blokov proč in da lahko gremo tja peš.

Cerkev ni bila velika, a lepo vzdrževana, polna bogato okvirjenih ikon in seveda za pravoslavne cerkve tako značilnih številnih pred ikonami in od stropa visečih lampic. Cerkev je bila v dva nadstropja. Zgornja cerkev služi ruskim pravoslavnim vernikom, spodnja pa armenskim pravoslavnim. Obe c e r k v i gresta na vse videze druga drugi najlepše na roko.

Našemu pravoslavnemu sopotniku je bilo ime George - Jurij. Za srečo si je štel in za dobro znamenje je imel, ki je v pravoslavnih cerkvah običajno izpostavljena v češčenje in poljubljanje na stojalo v sredi pred glavnim oltarjem, bila vprav ikona sv. Jurija. Pobožno jo je poljubil s prošnjo za srečno pot v sovjetsko Azijo in Sibirijo, ki je bila od tam naprej na našem programu.

V Sibiriji

Pri splošnem ogledu sibirskega mesta Irkuck z avtobusom sem zagledal kar precej veliko cerkev z dvema stolpoma, grajeno z rdečo opeko v poznem gotskem slogu. Ker je čez cesto stala pravoslavna cerkev, seveda v tipičnem ruskem slogu, je gotska cerkev naravno izstopala iz splošne arhitektonske slike okolice in zato bolj udarjala v oči. Na zunaj je bila vsa v zidarskih odrih, znamenje, da so jo popravljali, restavrirali.

Kaj je ozadje te cerkve? Ta cerkev je katoliška katedrala, kar bi bil prevod ruskega imena sobor, ki ga je za cerkev rabil naš vodnik. Je to katoliška cerkev, katoliški sobor, katedrala. Na kakšen način velika katoliška cerkev v ruskem sibirskem mestu, daleč notri v centralni Aziji, sem se čudil in se sprašujete vi.

V času, ko je del Poljske bil pod rusko oblastjo, je prišlo v Irkuck dokajšnje število Poljakov za delom in zaslužkom. Kot zavedni katoličani so si zgradili svojo cerkev, ki jim je morala biti po svoji velikosti in lepoti gotovo v ponos. Danes ta cerkev ne služi več bogoslužju.

Rečeno nam je bilo, da v mestu ni več zadostno število katoliških vernikov, ki bi cerkev mogli vzdrževati. Ali odgovarja to resnici ali je to samo izgovor, nisem mogel dognati. Vsekakor pa vlada cerkve ni dala podreti, ampak jo vzdržuje kot arhitektonsko-zgodovinski spomenik.

Iz Irkutska smo z motornim čolnom najmodernejšega tipa — hydrofolom — po široki reki Angara napravili enodnevni izlet k jezeru Bajkal, ki je najglobje jezero na svetu, nekako velikosti ameriškega jezera Erie. Ko sva se s tovarišem sprehajala ob obali in občudovala obalo in gladino jezera in čisto vodo, ki je tako čista, da jo lahko brez nevarnosti okuženja piješ — videl sem nekatere, ki so to delali —, mi je ena izmed naših sopotnic migala, naj pridem na pomoč.

Starejši mož, ki je prihajal z živilskega trga s cekarčkom zelenjave in sadja v roki, je skupini naših Amerikancev na vsak način hotel nekaj dopovedati. Seveda ga naši ameriški tovariši niso mogli razumeti. Začela sva govoriti. Mož mi je rekel, da moramo na vsak način videti njihovo lepo cerkev.

Ker cerkev ni bila vidna iz točke, kjer sva stala, mi je kazal spomenik na oglu, kjer zaviješ v dolinico proti cerkvi. Samo pet minut hoje. Vprašal sem ga, če imajo svojega duhovnika - svjaščenika. Seveda, duhovnika in diakona. Liturgija — maša se bere vsak dan. Za večje praznike pride celo arhimandrit.

Cerkev, ki je bila zaradi opoldanske ure zaprta, sem si ogledal od zunaj. Cerkev je lesena in prvi vtis, ki ga imaš, je, da je čisto nova. Najbrže zaradi danih razmer ni bila pred kratkim nanovo postavljena, a na vsak način je morala biti nedavno popolnoma prenovljena. Sveže pobarvani, prelakirani tramovi zunanjih sten še niso imeli časa, da bi počrnili. Nanovo zeleno prepleskana streha se je vsa svetila v soncu.

Vera ob daljnem Bajkalskem jezeru je navkljub vsemu še kar dobro pri življenju.

Gdč. Milica Kolman zaročenka

Gdč. Milica Kolman

PITTSBURGH, Pa. — G. Jože in ga. Lojzka Kolman sporočata, da se je njuna hči Milica zaročila z g. Danielom A. Pepe, ki je sin g. in ge. Elmerja Pepe iz Glassporta, Pennslyvania.

Lani je promovirala gdč. Milica Kolman na Duquesne univerzi v Pittsburghu in postala farmacevtka. Sedaj je zaposlena kot pomožna poslovodkinja pri Thrift Drug Co. v Mt. Lebanonu, Pa. G. Pepe je tudi promoviral lani na Duquesne univerzi in je sedaj farmacevt pri Thrift Drug Co. v Pittsburghu.

Poroka je predvidena za spomladi prihodnjega leta.

Slovenci v Fairfieldu ustanovili kulturno društvo "Baraga"

FAIRFIELD, Conn. — Pred kratkim je bil sestanek v tem mestu, na katerem so razpravljali tukajšnji Slovenci o ustanovitvi novega kulturnega društva, katerega namen naj bi bil ohranjanje slovenskega jezika in dediščine.

Prizadevanje je rodilo uspeh. Navzočih na ustanovni seji je bilo 20 Slovencev, ki so glasovali, naj bo uradno ime nove organizacije "Slovensko kulturno društvo Baraga". Ta predlog je dobil kar 18 glasov. Sedež novega slovenskega društva bo pri fari sv. Križa v Fairfieldu.

Člani so tudi volili odbor, ki bo nadaljeval z organizacijskim delom in rešil vsa še odprta vprašanja. Društvo bo imelo sestanek vsak mesec. Letna članarina bo le $5.

(To poročilo je sestavil urednik A.D. na podlagi podatkov, ki jih je poslal g. Stane Mally iz Fairfielda.)

Atomska orožja

WASHINGTON, D.C. — Atomska bomba je v resnici primitivno orožje, a učinkovito, da je človeka strah pomisliti, da bi kdajkoli bilo rabljeno nad našimi mesti. Zgrajena je tako: običajno 3 kosi urana so nekaj centimetrov narazen v ohišju bombe, ki ima majhno količino razstreliva, nameščenega tako, da se tretji kos urana pomakne k prvima dvema kosoma ob eksploziji tega razstreliva.

S tem premikom smo ustvarili "kritično maso" urana, ki je pogoj za verižno reakcijo; nato sledi atomska eksplozija. Uran namreč stalno razpada in med drugimi smrtnimi žarki oddaja tudi neutrone — povzročitelje verižne reakcije ali razpada atomov.

V kritični masi so neutroni toliko zgoščeni, da uničujejo atomska jedra, ki so v njihovi bližini, v taki meri, da nastaja vedno več neutronov in to je atomska eksplozija. Če pa nimamo kritične mase urana, nimamo dovolj zgoščenih neutronov in zato imamo pojemajočo verižno reakcijo, ki sčasoma sama ugasne.

Ta proces je v rabi v atomskih elektrarnah. Z reguliranimi palicami v elektrarni kontroliramo toploto, ker te absorbirajo neutrone in tako preprečujejo razpad uranovih jeder in porast segrevanja. Kot vidimo, atomska elektrarna ne more nikoli eksplodirati ali se celo pogrezniti v zemljo, kot obljubljajo silno nepoučeni ameriški novinarji.

Vse do tu smo precej podobni jamskemu človeku, ki je živel pred več tisoč leti v jamah pečin. Za obrambo je nastavil skale na rob strmine, da jih je lahko potisnil navzdol, na glavo prihajajočemu sovražniku. Mi smo samo toliko napredovali, da potiskamo skupaj kose uranske kovine in nato občudujemo atomsko eksplozijo, seveda, če smo v varni razdalji.

Neutronski top

Konec primitivne atomske dobe se je že začel pred več kot 22 leti v Rusiji. Res je, da je ruska industrija še daleč za ameriško, a po drugi strani, oni razpolagajo z briljantnimi znanstveniki. Grupa takih ljudi je že tedaj zgradila napravo v sibirski vasici, ki jo nihče ni mogel prepoznati na slikah.

Na posnetkih te vasice so bile čudne električne napeljave, ogromne cevi, nerazumevajoče postavljene antene in različne naprave, da kdor jih je videl, je samo skomignil z rameni in šel. K sreči so te slike prišle v roke mlademu inženirju. Gledal jih je, premišljeval in napravil skico anprave z obrazložitvijo: češ, to je neutronski top. Večina se mu je smejala in se norčevala iz njega; niso hoteli verjeti, da bi Rusi lahko prišli tako daleč v razvoju takega orožja.

Fotonski top

Vedeti moramo, da v tisti dobi so na Zahodu razvijali fotonske topove (laser beams). Foton je najmanjši delec svetlobe, ki po Einsteinovi teoriji potuje z največjo možno hitrostjo, to je svetlobna hitrost. Če zgostimo žarke svetlobe v vzporeden pramen, imenujemo to: laser beam.

Več takih pramenov, zgoščenih na čim manjši presek, postane fotonski top. Ti topovi prebijajo oklepe najmodernejših tankov, da o letalih, avtomobilih itd. sploh ne govorimo. Ljudje okrog te naprave so pričakovali preveč, namreč, proti tem bliskom je možna obramba. Zrcala iz nekaterih materialov zelo učinkovito odbijajo te žarke. Ne smemo pa misliti, da je to naprava, ki bo zgledala starinska v bližnji bodočnosti.

Ameriški znanstveniki so vedeli za probleme fotonskega topa v vsem začetku, zato so kmalu za tem v veliki tajnosti v Los Alamos laboratoriju začeli delati na elektronskem topu. Prva naprava v teh laboratorijih je izgledala neznansko robustna. Te naprave so rabile ogromno električne energije, za to so bili potrebni veliki električni kabli, veliki magnetni pospeševalniki in usmerjevalniki elektronov, skratka vse je bilo skoraj tako neokretno kot tista naprava v sibirski vasi. Tudi proti elektronskim žarkom je možna obramba. So nekatere snovi, ki zelo uspešno absorbirajo elektrone. Brez dvoma pa je to eno izmed ekzotičnih orožij, ki še zlepa ne bo zastarelo.

Ko se je vse to dogajalo, je mladi inženir s skico o napravi v Sibiriji razlagal svojo teorijo vsakomur, ki ga je hotel poslušati, a bilo jih je zelo malo. Naša dežela je zgubljala na dragocenem času na račun nerazgledanih topoglavih omalovaževalcev ruskih strokovnjakov. K sreči je mladi strokovnjak vztrajal na svoji razlagi, dokler ga niso obiskali specialisti na tem področju za obrambo.

Pazljivo so ga poslušali in prišli do zaključka, da fant utegne imeti prav. Takoj so vedeli, da za uresničenje takega programa so potrebni ogromni milijoni. Kmalu je bilo odobrenih 350 milijonov dolarjev za začetek razvoja tega orožja. Delo je bilo poverjeno TRW Corp. v San Franciscu. V strogo kontrolirani zgradbi s skrivnostnimi hodniki, avtomatskimi vrati, kjer se je bilo možno kretati samo s tajnimi šiframi, so se zbrali najboljši znanstveniki na Zahodu, da izdelajo načrte te naprave.

Vloga novih topov

Neutronski top mora biti sposoben uničiti raketo z atomsko bombo; to je bila glavna zahteva. Deluje pa približno takole: radarske naprave zaznajo dviganje rakete na obzorju, to posredujejo elektronskemu računalniku, ki usmeri atomski top na raketo. V tem trenutku se sproži naprava za proizvodnjo neutronov, ki mora biti podobna neutronski bombi v malem. Neutroni morajo biti ulovljeni in pospešeni v določeno smer. To delo opravijo zelo močni magneti. Precizni usmerjevalnik izbruhne žarke neutronov v raketo s skoraj svetlobno hitrostjo.

Kot so fotoni neznansko majhni, so elektroni veliki tako, kot bi grobo primerjali: zrno z ladjo. Neutoni so pa še večji od elektronov, a še vedno silno majhni delci. Neutron je del atomskega jedra, ki ima to lastnost, da nima električnega naboja in potuje skozi kovine, njih molekule in atome kot kamen skozi meglo. Če neutron zadene atomsko jedro, ga enostavno razkolje, to pa povzroči spremembo materiala, a v atomski bombi že nam znano eksplozijo.

Zaželjeno je, da neutronski top prestreže raketo z atomsko bombo nad glavo izstreljevalca. Uniči raketo, povzroči eksplozijo atomske bombe in uniči napadalca samega z njegovim lastnim orožjem. Človeštvo si ne more želeti bolj učinkovite obrambe. Z izpopolnjeno tako napravo lahko upamo, da je konec atomske bombe in da je postala zastarelo orožje.

To orožje pa je ustvarilo novo dobo, to je dobo regularnih atomskih procesov. Tako kot je iznajdba smodnika povzročila konec srednjeveškega viteštva, tako bo orožje konec današnjih diktatur, različnih kultov in sličnih diktatorskih skupin. Ljudje se bodo lažje branili pred zatiralci in izkoriščevalci.

Možno je izdelati manjše "puške" na istem principu. Na takem orožju se da z lahkoto regulirati jačino žarkov. Ti pa imajo svojevrsten učinek na živo silo. Lahko se ljudje obsije in takoj pomrjejo. S slabotnejšim žarkom zadet človek umre čez nekaj dni. Če je žarek še slabotnejši, povzroči strditev krvi in napadeni umre od navadne kapi; ne da bi se zavedal, da je bil napaden pred več dnevi ali tedni.

Majhni narodi se bodo lahko branili proti velikim. Posamezniki proti skupinam — marsikdo bo dejal: torej bo še več terorizma, kot ga je danes. Res je, zato bo družba morala biti bolj pravična, da terorizem ne bo imel osnove. Če se pa bo pojavil pohlepnež po oblasti ali obsedenec z neumestnimi zahtevami, bodo vsi proti njemu in bo izgubljen. Upajmo, da bo tako! To je žalostna stran človeškega udejstvovanja!

Na pragu nove dobe

Oglejmo si še prijetno plat razvoja te znanosti.

Tehnologija usmerjenih in kontroliranih atomskih procesov se bo začela hitro razvijati, čim bodo prišle v javnost iznajdbe v zvezi s tem orožjem, ki so, žal, danes še v strogi tajnosti. Proizvodnja energije z izkoriščanjem atomskih delcev bo ubrala popolnoma novo pot.

Zdravljenje različnih bolezni ne bo niti malo podobno današnjemu. Različni tehnološki postopki se bodo bistveno spremenili; nastale bodo nove snovi. S temi odkritji smo na pragu nove dobe, ki si je ne moremo predstavljati v najbolj bujni fantaziji. Današnji petdesetletniki so si težko predstavljali v mladosti današnji tehnološki razvoj; še težje si današnji mladeniči predočijo, kaj bodo videli kot petdesetletniki. Ko bo prišlo v javnost, kar dve največji znanstveni velesili skrivata, bo šel razvoj še mnogo, mnogo hitreje, kot do danes.

O tem je obširno poročala zaenkrat samo britanska poročevalna agencija BBC. Izgleda, da je za naše novinarje to pretežko, se jim bolj dopade strašiti ljudi s Three Mile Island. Novinarji so s tem napravili zelo škodljiv odnos ameriških ljudi do proizvodnje atomske energije, ker za ta razvoj, vstop v novo dobo, so potrebne fantastične količine energije.

Če hočemo prestopiti prag v novo dobo kot ena izmed vodilnih dežel, mora v Ameriki delovati veliko več elektrarn, kot jih je danes. Gorje nam, če bo prevladalo mnenje različnih nepoučencev, brezglavih novinarjev in politikov, ki jim sledijo. Morda bo imela Amerika zopet srečo in v tem odločilnem desetletju izbrala modre ljudi na vodilne položaje. Kakšen bo izid, se bo pokazalo že ob koncu tega desetletja. Morda pa le brez atomske vojne!

Sliši se, da bodo Rusi v kratkem vključili neutronski top v svoje oborožene sile. Upajmo, da so v San Franciscu uspešno zaključili svoje delo. Rahla prednost ene strani na tem področju lahko povzroči vojno, ki si jo vsi tako malo želimo.

Florijan Bevec

KOLEDAR
društvenih prireditev

APRIL

20.—Klub slovenskih upokojencev na St. Clairju priredi večerjo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Začetek ob 4. popoldne. Po večerji zabava in ples. Cena: $4.50.

26. in 27. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi pomladanski program "Rumpelstiltskin" v SDD na Waterloo Rd.

27. — Župnija Marije Vnebovzete na Holmes Avenue priredi srnjakovo kosilo v korist Slovenskega doma za ostarele na Neff Road.

27.—Pevski zbor Planina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na 5050 Stanley Ave., Maple Hts., O.

MAJ

3. — Pevski zbor "Slovenska pesem" priredi pomladanski koncert, združen z nastopom folklorne skupine skupine SARC, ob 7.30 zvečer, v dvorani sv. Štefana, Chicago.

3. — Pevski zbor Korotan priredi pomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

10. — Dr. Novi dom št. 7 ADZ priredi jurjevanje na izletniškem središču ADZ na Kniffin Rd. v Leroyu. Kot gositje sodelujejo pevci Korotana in Kresovi plesalci. Kulturni nastop ob 6.30 zvečer. Za ples po koncertu igra Alpski sekstet.

11. — Materinska proslava Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu. Pričetek ob 3. popoldne v šolski dvorani.

11. — Materinska proslava Slovenske šole pri sv. Vidu.

16. — Slovenski dom za ostarele ima redni letni občni zbor ob 7. zvečer v SDD na 15335 Waterloo Road.

18. — Materinska proslava društva Triglav, Milwaukee, ob 2. popoldne, v Parku.

24.—Mladi harmonikarji priredijo koncert, ki bo združen z nastopom folklorne skupine Slovensko-ameriškega radio kluba (SARC) iz Chicaga. Koncert bo v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. zvečer.

25. — Društvo SPB Cleveland obhaja Slovenski spominski dan za žrtve vojne in komunistične revolucije ter 35. obletnico Slovenske tragedije. Sv. maša bo pri Lurški Mariji na Chardon Rd. ob 11.30 dopoldne.

26. — Spominska svečanost društva Triglav, Milwaukee, s sv. mašo, sporedom in kosilom v Parku. Pričetek ob 11. dopoldne.

JUNIJ

14. in 15. — Tabor, DSPB Cleveland, pripravi pri spominski kapelici Orlovega vrha na Slovenski pristavi spominsko proslavo 35. obletnice pokolja Slovenskih Domobrancev, Četnikov in civilnega prebivalstva.

15. — Tabor, DSPB Cleveland, obhaja stoletnico rojstva ustanovitelja Slovenskega domobranstva pok. Gen. Leona Rupnika.

22. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi prvi poletni piknik v svojem Parku. Ob 11. dop. sv. maša, nato kosilo, zabava in ples. Igra Amanov orkester iz Chicaga.

29. — Piknik Misijonske Znamkarske Akcije (MZA) na Slovenski pristavi.

JULIJ

13.—Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi "cirkus" in piknik na SNPJ farmi na Heath Road. Začetek ob 2.30 popoldne.

20. — Piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slovenski pristavi.

20. — Misijonski piknik s sv. mašo in kosilom v Parku Triglava, Milwaukee. Srečolov, igre in žrebanje dobitkov. Pričetek ob 11. dopoldne.

27. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu na Slovenski pristavi.

AVGUST

3. — Ohijska Federacija KSKJ društev priredi piknik v parku sv. Jožefa na Willoughby Hillsu, Ohio.

17.—Žegnanje pri fari Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Od 2. popoldne do 9. zvečer.

24. — Športni dan in piknik društva Triglav. Ob 11. dop. sv. maša, nato kosilo, tekme v odbojki in zabava s plesom. Igrajo "Veseli Slovenci" iz Sheboygana.

SEPTEMBER

13. — Pevski zbor Fantje na vasi priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 7. zvečer.

21. — Oltarno društvo sv. Vida priredi svoje vsakoletno kosilo v avditoriju farne šole.

28. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatev v Parku. Začetek opoldne s kosilom. Za zabavo igra Frank Sezon.

OKTOBER

11. — Klub slovenskih upokojencev za Newburg-Maple Hts. priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St. Večerjo Servirajo od 6. do 9. zvečer.

18. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi večerjo in ples v počastitev 50-letnice svojega obstoja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 6.30 zvečer.

18. — Tabor, DSPB Cleveland, prireja svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo "Veseli Slovenci".

25. — Štajerski klub, Cleveland, O. priredi martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Pričetek ob 7. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

NOVEMBER

8. — Praznovanje 30-letnice društva Triglav, Milwaukee, v dvorani cerkve sv. Janeza na Cold Spring Rd. s svečanim sporedom. Pričetek ob 6. zvečer.

8.— Belokranjski klub priredi svoje vsakoletno martinovanje v Slov. narodnem domu na St. Clairju. Igra orkester John Hutar "Just for You".

9. — Slomškov krožek postreže s kosilom v avditoriju pri Sv. Vidu od 11.30 do 1.30 popoldne.

29.—Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi večerjo, koncert in ples v SDD na Waterloo Road.

23.—Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival. Od 2. popoldne do 9. zvečer.

DECEMBER

14. — Dr. sv. Jožefa KSKJ št. 169 bo imelo svojo božičnico ob 3. popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave.

VESTI IZ SLOVENIJE

VOGLJE — V krajevni skupnosti Voglje so v zadnjem času asfaltirali več kilometrov vaških stranskih poti in cesto, ki pelje do zaselka Tičar.

V Sloveniji so umrli:

4. marca:

Ljubljana: Ana Krt roj. Vidmar, Boris Kobal, Alfonz Štanfelj, dr. Marjan Komar, Olga Lavrač roj. Novak, Ludvik Zupanič, Margi Filec;
Notranje Gorice: Jože Galič;
Gorica: Zinka Lapanja;
Vrbje pri Žalcu: Alojz Štravs;
Polzela: Ivan Pavletič;
Celje: Ivica Einsiedler.

5. marca:

Ljubljana: Danica Bizjak, Janez Košenina, Tone Ferjančič, Danijel Burkeljca, Alojz Fabjan, Marija Zajc, roj. Remic; Marica Kerševan roj. Bernik;
Kranj: Janez Omahen, Antonija Oman roj. Logonder;
Nova Gorica: Jože Jericijo;
Koper: Jože Vatovec;
Sostro: prof. Marija Gašpersič;
Bizovik: Ivanka Globokar roj. Zrimšek;
Zagreb: Franka Oklobdžija roj. Česnik.

6. marca:

Ljubljana: Ignac Učakar, ing. Franc Kolar;
Hrastnik: Matija Trotovšek;
Ilirska Bistrica: Kornelija Logar;
Domžale: Maria Kušar roj. Hruševar;
Vrhnika: Janez Kavčič;
Gorenja vas: Martina Brence, Janez Ferlan, Anžkov ata;
Spodnji Stari grad: Pavla Špan roj. Skočaj;
Celje: Janez Barborič;
Novo mesto: Valerija Matič;
Škofja Loka: Peter Likozar;
Litija: Mici Bajde roj. Meke.

7. marca

Ljubljana: Marija Fortuna roj. Šavli, Olga Lavrač, Darinka Sila roj. Kozamernik;
Hrastnik: Karel Korošec, Ani Grešak;
Žalna: Jože Zupančič;
Trbovlje: Jože Planinc;
Branik: Teodor Čebron;
Bizovik: Neža Hribar;
Celje: Janko Zorko;
Vintgar: Ivan Pavek;
Šentjernej na Dolenjskem: Marjeta Kralj roj. Markič.

9. marca:

Ljubljana: Marija Bizjak roj. Vuga, Franc Herfort;
Blejska Dobrova: Miroslav Lužnik;
Škofja Loka: Rudi Kuralt;
Zagorje: Ivan Brezovar;
Sostro: Andrej Alič;
Unec: Antonija Gnezda roj. Puntar.

10. marca:

Ljubljana: Emil Lenarčič, Marija Podboj roj. Govekar;
Kamnik: Jože Flere;
Zg. Bitnje: Edvard Ilenič;
Trbovlje: Franc Gričnik, Jože Stariha;
Kovorje pri Tržiču: Tomaž Blažič;
Tolmin: Adolf Ožek;
Hrovača pri Ribnici na Dolenjskem: Ciril Marolt ml.;
Šentrupert na Dolenjskem: Vera Krmelj;
Lož: Francka Zalar;
Koper: Majda Kandido;
Mozirje: Anton Završnik;
Brezovica pri Ljubljani: Franc Rotar, Boštjanov ata;
Velika Bučna vas: Franc Čuk;
Celje: Marija Žager.

11. marca:

Ljubljana: Franc Pust, Iva Kolšek roj. Simončič, Stanislav Sedej, Jože Lederer. Ivan Zamida, Marija Kalar roj. Zorc, Nataša Toni;
Selo na Krasu: Jožef Petrovič;
Stara Vrhnika: Lado Lampič;
Polzela: Milutin Širca;
Sevnica: Mihael Motore;
Kranj: Ciril Demšar st.;
Veržej: Viljem Forjanič st.;
Bled: Franc Čufer;
Vremski Britof: Frančiška Dekleva roj. Magajna;
Domžale: Franci Kolar.

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

GENE'S UPHOLSTERING
Your neighborhood upholsterer with a complete line of fabrics & naugahyde. Stop in our shop or we will show samples in your home. 5382 St. Clair Ave. 391-4694.
(42-47)

Beautiful House For Sale
Chesterland 8243 Merrie Lane Take 306 to Mulberry, west to Lyman to Mary Lane. GAS HEAT! 4 bedrm split, 1½ acre wooded lot, fireplace, built-in, & micro oven, full basement, $82,900. Transferred owner will consider all offers. For appt., Elaine Bullock, 729-9258.
DOLORES C. KNOWLTON INC. REALTORS
729-1971
(X)

CARPENTER
Available for all kinds of jobs. Call anytime 881-0683.
(x)

HOME CARE NEEDED
Elderly patient needs care, help in eating. Sleeps most of the time. Call after 5:30 p.m. 261-1667
(43-45)

Sorodnika išče—

Ga. Mohorčič z 1186 E. 61 St. v Clevelandu išče od sestrične sina Milana Zorko in njegovo ženo Veroniko, ki živita nekje v Kanadi. Pred 20 leti sta jo obiskala.

Beautifully furnished 2 bedr. modern home for rent in Winter Haven, Fla. Available April 16, by month or year. For more information call 1-834-1206.
(44-48)

NAPRODAJ!
"Bar" in poslopje s 3 stanovanji. Samo resno zainteresirane stranke naj stavijo pismeno ponudbo Mrs. S. Marin, 7117 St. Clair Ave. Za podrobnosti kličite 361-4423 od 5. pop. do 6. zv.
(44,47)

Wanted
Case making company looking for a few young men to train as a new generation of craftsmen to replace those approaching retirement. Applicants must be reliable and use their hands well. Call Mr. Nosse 621-8447.
(44-46)

Lot naprodaj
3 akre na Tibbets Rd.
Tele: 486-7726
(41,44,47)

Vaclav Beneš-Trebizsky:

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Starčev glas se je naenkrat spremenil in popolnoma zgubil ono hripavost in oni čudni naglas, ki je lasten blaznim.

"In prihajam te prosit, da zapustiš te skale, da bi šel z menoj ... Vsi smo ti popolnoma odpustili!"

"Ne zahtevaj, kraljica. Ne pojdem!"

"Daj si dopovedati, starček. Zahvaljuje se ti tudi moj sin."

"Pričakujemo morsko ženo."

"Z njo se snideš v Ringstedtu."

"Ali torej hočeš? Naj bo!"

Brodnik, ki je od zunaj nepremično stal poleg kraljice, kakor bi ne bil od vsega pogovora slišal niti besedice, se je tudi obrnil k Dagmari. Nekaj je imel na jeziku. Rad, zelo rad bi bil spregovoril, toda najti ni mogel primernih besed.

"Kaj hočeš od mene, dobri mož?"

Kraljica Dagmar je opazila brodnikovo zadrego in ga sama vprašala.

"Svetla gospa, vsem si angel miru, kamor stopi tvoja noga, povsodi razsipaš mir. tvoje ustnice samo odpuščajo."

Brodnik je govoril v češkem jeziku ...

Kraljičina lica so zažarela, njene oči so obstale na brodniku z najbolj vprašajočim pogledom.

"Ti si Černin ... Ti si Sobehrd ..."

"Sem ... sem ... svetla gospa!"

"In kako si prišel v to obleko?"

"Vse ti priznam .... vendar mi bodi milostljiva. Ko si zapustila domovino, da bi osrečila s svojo ljubeznijo svojega soproga in dansko ljudstvo, sem ti želel vse najboljše. Toda v moji duši se je oglašal grozen glas. Jaz sem ta glas krotil; toda nisem ga mogel ukrotiti. Šel sem za teboj na Dansko, da bi končal svojemu soprogu srečo življenja. Ravno so hodili po teh krajih Valdemarovi hujskači, da bi se tukajšnji brodniki uprli proti tvojemu soprogu. Jaz sem se tudi ponudil Valdemaru. Ali se spominjaš, svetla gospa, viteza v temni jekleni opravi? Neznani vitez sem bil jaz. Toda komaj sem te ugledal, komaj so moje oči obstale na tvojem obličju, sem začutil slabost v svoji desnici in bilo je po vsem. Črv, ki me je grizel v prsih noč in dan, je bil v trenutku mrtev. Nato sem se vrnil s temi brodniki na njihovo obrežje, jekleno opravo sem skril med skalovje, da za njo do danes ne ve živa duša, in ribiškim otrokom sem pripovedoval cele vrste bajk o njihovi kraljici. Ali se spominjaš onega moža, ki ti je sledil korak za korakom, ko si prestopala prage, preko katerih se je sleherni bal? Oni brodnik sem bil jaz."

"Da si bil ti oni mož, ki je bil tolikim ljudem usmiljeni Samaritan?"

"Jaz ... Zato sem obleke! to preprosto brodniško obleko. Hotel sem se kaznovati. Navadil sem se življenja med pobrežnim ljudstvom. In poleg tega sem bil v tvoji bližini. Vsaj vselej sem ti prišel v bližino, ko so proti tvojemu soprogu vstajali sovražniki. Kolikokrat sem premeril pot s tukajšnjega obrežja do Ringstedta ali Kodanja. Samo zato, da bi te mogel videti vsaj od daleč, da bi ob tvoji sreči pozabil svoje muke.

Ne veš, ne veš, kako sem trpel. Prva leta so mi bila neznosna ... In ko so mi rojile po glavi grozne misli, ko sem se vozil s čolnom po morju, slišal šumenje njegovih valov, in mi je prišlo na misel, če bi ne bilo boljše med njimi ... sem se vselej obrnil kar najhitrejše sem mogel, zaveslal k bregu in šel nato v Kodanj ali v Ringstedt.

Mnogo dni sem blodil okoli tvojega gradu, predno sem te zagledal. In nato sem bil vselej močnejši in srečnejši. In ko sem se vrnil, sem vedel o kraljci Dagmar bajk, da sam ne vem, od kod so mi prišle v glavo. In že to mi je bilo veselje in plačilo za težavno pot, da me je vse poslušalo, da si ni nikdo upal niti dihati. O, jaz sem sejal med ljudstvo ljubezen, vdanost in zvestobo do tebe, da se je utrdila v trdi mramor. In videla boš, da ti te zvestobe nikdo ne prelomi. Samo odpusti mi, da sem enkrat jaz to poskusil. Tedaj je vrelo v moji glavi kakor v tem morju, kadar je razburkano najsilnejše."

Brodnik je za trenutek utihnil; toda oči ni zganil od kraljice.

V teh skalah se mu je dozdeval nadzemeljski raj. Dagmar mu je le zdaj in zdaj pogledala v obličje, ki je bilo zarjavelo od vetra, dežja in snega. A komaj so se srečali njuni pogledi, je vedno takoj povesila oči v sneg.

(Dalje prihodnjič)

—o—

Če še niste naročnik Ameriške Domovine, postanite še danes!

CICHOCKI LEGAL CLINIC

ATTORNEYS-AT-LAW
6428 St. Clair Avenue
641-3942
"Legal Services at Reasonable Rates"
SAVE

Imenik raznih društev

Ameriška Slovenska Katoliška Jednota

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Edward Pevec; predsednik Joseph Baskovic, podpreds. Joseph Hocevar; taj. Albin Orehek, 18144 Lake Sh. Blvd., tel. 481-1481; zapis. Frank Zupancic; blagajnik John Turek. Nadzorniki: John Hocevar, Joseph Hocevar, Dominik Stupica, vratar Frank A. Turek. Vodji atletike in mladinskih aktivnosti James V. Debevec in John Hocevar. Za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zboruje vsak prvi torek v mesecu v conferenčni sobi v župnišču sv. Vida ob 7:30 zvečer. Mesečni asesment se prične pobirati ob 7:00 pred sejo in 25. v mesecu od 6. do 8. ure zvečer. V slučaju bolezni naj se bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in karto.

DR SV. LOVRENCA ŠT. 63 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Joseph Varga predsednik Joseph Fortuna podpred. Ray Habian tajnik Ralph Godec, 847 E. Hillsdale, 524-5201; zapisnikar Charles Virant,, blagajnik Josip W. Kovach, nadzorniki: Joseph Fortuna in Charles Virant, James Weir. Zastavonoša Joseph W. Kovach. Zastopnika za SND na 80. St.: J. W. Kovach in Ralph Godec: Zastopnik za SND Maple Hts.: J. W. Kovach. Zastopniki za atletiko in booster club: Joseph W. Kovach in Ralph Godec. Zdravniki: dr. Anthony J. Perko. Dr. Wm. Jeric, in dr. F. Jelercic. — Seje so vsak mesec po kolekti v SND na 80. cesti. — Sprejema članstvo od rojstva do 60 let starosti. Bolniški asesment 65c na mesec in plačuje $7 bolniške podpore na teden, če je član bolan oet dni ali več. Rojaki v Newburghu, pristopite v društvo sv. Lovrenca.

DRUŠTVO SV. ANE ŠT. 150 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Joseph Varga; častna predsednica Josephine Mulh, predsednica Angela Winter; podpredsednica Helen Krofl; tajnica Josephine Winter, 3555 E. 80 St.; blagajničarka Laura Berdyck, zapisnikarica Agnes Žagar. Nadzornice: Theresa Zupancic, Helen Krofl in Alice Arko; **zastopnici za SND na 80. St.: Frances Lindich in Alice Arko; za S.N.D. na Maple Heights. Anna Kresevic, zastopnici za Ohio KSKJ Boosters in mladinsko dejavnost: Josephine Winter in Alice Arko; za Federacijo Frances Lindich in Josephine Winter. Zdravnik dr. Perko. — Seje so vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v SND na 80. česti.**

DRUŠTVO SV. MARIJE MAGDALENE ŠT. 162 KSKJ

Sprejema članstvo odš 16. do 60. leta. Nudi najnovejše smrtninske certificate od $1,000 do $15,000; V mladinski oddelek se sprejema otroke od rojstva pa do 15 leta. — Odbor je letos sledeč: Duh. vodja Rev. Joseph Božnar, preds. Frances Nemanich, podpreds. Anna Zakrajsek, tajnica Mary Ann Mott, 760 E. 212 St., Euclid, O. Tel. 531-4556.

Blagajničarka Mary Hochevar; zapisnikarica Frances Novak. Nadzornice: Frances Macerol, Josephine Gorencic in Mary Palcic.

Rediteljica Jennie Femc. Zastop. za ženske in mladin. aktivnosti Frances Nemanich, Zastopnice za Ohio KSKJ Federacijo; Anna Zakrajsek, Frances Novak, in Frances Nemanich.

— Zdravniki: vsi slovenski zdravniki.— Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu popoldne ob 1.30 v društveni sobi Avditorija sv. Vida. Asesment se pobira vsakega 25. v mesecu od 5.30 do 7. ure v družabni sobi avditorija sv. Vida.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA ŠT. 169 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Victor Tomc

Predsednik Eugene Kogovsek

Podpredsednik: Anthony Tolar

Fin. taj. Anton Nemec, 708 E. 159 St., Cleveland, O. 44110, Tel: 541-7243.

Pomožna tajnica Anna Nemec

Bol. taj. Mary Korosec 761-1642

Blagajnik Louis Jarem

Zapisnikarica Mary Okicki

Nadzorniki: Joseph Ferra, Mary Wolf, Frank Znidar

Namestnik, Jack Churney

Vratar: Frank Supanick

Zdravniki: Dr. Max Rak, Dr. Adolph Znidarsic, Dr. Anthony Spech.

Seje se vršijo vsak tretji četrtek v mesecu ob 8:00 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

Asesmenta se pobira pred sejo, od 7:30 do 8:00 ure ter 25. v mesecu v Slov. domu na Holmes, od 6. do 7:30 ure zvečer, če pade 25. dan na soboto ali nedeljo, bomo od sedaj naprej pobirali asesment v petek preje ob navadnemu času. Društvo sprejema člane od rojstva do 50 leta brez zdravniške preiskave ter od rasle do 60. leta za zavarovalnino od 11,000 in $2.00 bolniške podpore na dan.

DRUŠTVO PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA ŠT. 172 KSKJ

Duhovni vodji: Rev. Jožef Božnar predsed. Theresa Lach, podpredsednica Marija Mauser, tajnica Ludmila Glavan, 13307 Puritas Ave., tel. 941-0014, blagajnik Joseph Melaher, zapisnikar Bogomir Glavan, nadzorniki: Joe Lach, Draga Gostič, Angela Bolha, zdravniki vsi slovenski in družinski.

Seje so vsako tretjo sredo v jan., marcu, maju, jul., sept. in nov. v SND na W. 130 St. in vsako tretjo sredo v febr., apr., jun., avg., okt. in dec. v Baragovem domu na St. Clair Ave. ob 7. zvečer. Pobiranje asesmenta pol ure preje.

Društvo sprejema člane od rojstva pa do 60 leta. Imamo najmodernejše certifikate življenske zavarovalnine plačljive 20 let v slučaju nesreče dvojna zavarovalnina, v slučaju onemoglosti, ki oprošča člana plačevanja posmrtninskega asesmenta — pri vsem tem je član upravičen do vseh ugodnosti pri društvu in Jednoti.

DRUŠTVO SV. KRISTINE ŠT. 219 KSKJ

Duhovni vodja: Rev. J. Celesnik; predsednik Henry Prijatel, podpredsednica: Frances Prijatel; tajnik: Anthony Cek, 506 Trebisky Rd., Richmond Heights, 44143, tel: 481-0992; blagajničarka Josephine Jevec, zapisnikarica Deborah J. Cek, nadzorniki: Frank Drobnich, Helen Troha, Frances Prijatel. Zastopnika za Federacijo: Anna Debeljak in Josephine Jevec. Zdravniki vsi slovenski.

— Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v šolski sobi sv. Kristine.

IMENIK DRUŠTVA KRISTUS KRALJ ŠT. 226 KSKJ

Duhovni vodja: Rev. Jože Božnar

Predsednica: Angela Lube, tel. 391-5344.

Podpredsednica: Mary Noggy Wolf

Tajnik: Frank Šega, 2918 Emerald Lakes Blvd., Willoughby Hills, O. 44092 tel. 944-0020.

Blagajničarka: Eva Verderber, tel. 481-1172

Zapisnikarica: Mary Šemen

Športni referent: Ray Zak tel.: 526-3344

Nadzorni odbor: Ivan Rigler, Louis Ferlinc in Joseph F. Riegler

Zastopnica za klub SND in delniških sej: Angela Lube

Zdravniki: Vsi slovenski in družinski.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu razen julija in avgusta ob 2 uri v SND 6409 St. Clair Ave. staro poslopje soba št. 1.

Pobiranje asesmenta: Pol ure pred sejo in takoj po seji. Poleg tega še pol-letno in sicer na 25. januarja in 25. julija v SND 6409 St. Clair Ave. vhod spredaj spodnja dvorana. Ako pride 25 vmesecu na soboto se pobira en dan preje in ako pride 25 v mesecu na nedeljo se pobira en dan pozneje.

Društvo sprejma nove člane od rojstva pa do 60 leta starosti. Nudi vam K.S.K.J. mnogovrstno zavarovanje pod najbolj ugodnimi pogoji. Za podrobnosti se brezobvezno in z zaupanjem obrnite na tajnika društva.

Slovenska ženska zveza

PODRUŽNICA ŠT. 10 SŽZ

Duhovni vodja, Rev. Victor Tomc

Predsednica, Anna Markovich

Pod-Pres, Frances Zagar

Tajnica in Blagajnica, Sophie Magayna, 315 E. 284 St., Willowick Ohio 44094 Tel. 943-0645.

Zapisnikarca, Terezia Ferraccioli

Nadrodnice Mary Kokal, Frances Zagar.

Seje se bojo vrsile tretji nedeljo v mesecu ob 2; uri popoldne v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

Mesce: Jan, Marc., May, June, Sept., Nov., Dec.

PODRUŽNICA ŠT. 14 SŽZ

Duh. vodja Rev. Francis Paik, predsednica Pauline Krall; podpredsednica Mary Strazisar, tajnica Vera Bajec, 19613 Chickasaw Ave., Cleveland, OH 44119, 481-7473; blag. Mary Iskra; zapisnikarica Antoinette Zabukovec; nadzornice: Mary Fakult, Frances Plut, Addie Humphreys. Vratarica Marilyn Fitzhum. — Seje se vršijo vsak prvi torek v mesecu v SDD na Recher Ave. ob 7:00 zvečer.

Poročevalka: Antoinette Zabukovec. Zastopnice Klub drušštev: Addie Humphreys, Anna Cekada.

PODRUŽNICA ŠT. 25 SŽZ

Duhovni vodja: Rev. Edward Pevec

Predsednica: Ann Maver

Podpredsednica: Mary Otoničar

Tajnica in blagajničarka: Roseanne Piorkowski, 1083 E. 64 St., Cleveland, Ohio 44103 Tel. 431-6552

Zapisnikarica: Marie Telic

Nadzornice: Jennie Femc, Frances Macerol,

Rediteljica: Molly Dezelan

Seje se vrše vsak drugi torek v mesecu ob 1:30 popoldne.

Asesment se pobira pol ure pred sejo v družabni sobi v avditoriju sv. Vida.

Asesment se pobira vsakega 25. v mesecu od 5:30 do 7. ure v dvorani pod cerkvijo sv. Vida.

PODRUŽNICA ŠT 32 SŽZ

Duhovni vodja Rev. Francis Paik; predsednica Alma Eppich; podpredsednica Cecilia Znidar; blag. Ann Cooke, taj. Josephine Comenshek, 924 E. 223 St., 731-8698; zapisnikarica Anna Tekavec. Nadzornici: Marilyn Freck, Barbara Baron. — Seje tretjo sredo v mesecu v SDD, 20713 Recher Ave. ob 7. uri zvečer. izvzemši jan. feb. julij in avg.

PODRUŽNICA ŠT. 41 S.Ž.Z.

Predsednica, Amelia Oswald

Podpredsednica — Justine Girod

Tajnica-blagajničarka V aleria Fortuna, 1002 E. 178 St., Cleveland, OH 44119. Phone: 531-5191.

Zapisnikarica — Cecelia Wolf

Nadzornice — Josephine Hirter, Justine Girod.

Poročevalke: Cecelia Wolf, Justine Girod

Seje se vrše vsak tretji torek v jan., mar., maja, sept., dec., v Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Rd. ob 1:30 popol. sobi "2".

PODRUŽNICA ŠT. 47 SŽZ

Duhovni vodja Rev. Anthony Rebol, predsednica Jennie Gerk; podpreds. Mary Mundson; tajnica in blagajničarka Mary Taucher, 15604 Shirley Ave.; Maple Hts., O. 44137, Tele. 663-6957; za pisnikarica Jennie Praznik, nadzornice; Anna Harsh, Elsie Lovrencic; zastopnica za vse SND. Jennie Gerk in Jennie Pugely. — Seje so vsak drugi mesec, začenši v marc, maj, avgust, oktobra, decembra na 2. nedeljo v mesecu ob 2:00 uri popoldne v SN. Domu, 5050 Stanley Ave., Maple Heights.

Ameriška Dobrodelna Zveza

DRUŠTVO SV. ANE ŠT 4 ADZ

Predsed. Frances Okorn, podpredsednica Nettie Malnar, tajnica Jennie Suvak, 4208 Bluestone Rd., So. Euclid, OH 44121, tel. EV 2-5277. Blagajničarka Josephine Orazem Ambrozic, zapisnikarica Frances Novak. Nadzornici: Marie Telic, Frances Kotnik, Frances Macerol, Rediteljica Antonija Mihevc. Mladinske aktivnosti Nettie Malnar. —

Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu ob 7:30 v SND na St. Clair Ave. — Za preiskavo novega članstva vsi slovenski zdravniki.

DRUŠTVO NAPREDNI SLOVENCI ŠT. 5 ADZ

Predsednik Frank Stefe, podpredsednik Edward Skodlar, taj. in blag. Frances Stefe, 1482 Dille Rd. Tel: 531-6109. Zapisnikar Harold Telich. Nadzorniki John Nestor, Frank Shepec in Edward Skodlar. Vodnik mladinskih dejavnosti Harold D. Telich. Društvo zboruje vsako trejo nedeljo v mesecu marcu, juniju, oktobru in decembru na domu tajnika, 1482 Dille Rd. ob 10 a.m. Za preiskavo vsi zdravniki, priznani od ADZ.

Novi Dom #7 ADZ

Predsednik Anton Švigelj, podpredsednik Janez Znidaršič, tajnik in blagajnik Franc Kovačič, 1072 E. 74 St., Cleveland, O. 44103, telefon 431-7472, zapisnikarica Jennie Lovko, nadzorniki: Joseph Gabrič, Mary Živoder, Gabriel Mazi.

Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. dopoldne v starem poslopju Slovenskega narodnega doma, 6409 St. Clair Avenue. Društvo nudi članom življenjsko in bolniško zavarovanje, pa tudi vse ostale ugodnosti organizacije ADZ.

DRUŠTVO KRAS ŠT. 8 A.D.Z.

Preds. — Joško Jerkič

Podpreds. — Vida Zak

Tajnica — Stella Misich, 214 Shelton Blvd., Eastlake OH 44094 Tel.: 942-4733.

Blag. — Sophie Matuch

Zapis. — Jennie Kapel

Nadzorniki — Joe Ferra, Pauline Skrabec, Mary Kobal

Mlad. Odbor — Vida Zak

Seje: drugi četrtek v mesecu ob 7. zvečer v SlSov. Domu na Holmes Ave.

CLEVELAND ŠT. 9 A.D.Z.

Predsednik — Albert Amigoni

Podpredsednik — Stanley Ziherl

Tajnik — Andrew Champa, 1874 E. 225 St., Euclid, OH 44117 Tel.: 481-6437.

Blagajnik — Robert Menart

Zapisnikar — Robert Menart

Nadzorni odbor — Frank Ahlin, William Hočevar, Mary Champa

Vodnik mladinskih dejavnosti — Albert Amigoni, Tel: 481-2275

Za zdravniško preiskavo —vsi slovenski zdravniki.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Slovenskem narodnem Domu na St. Clair Ave. ob 10. uri dopoldan v starem poslopju.

DANICA 11 (A.D.Z.)

President — Louise Graham

Vice-President: Marge La Crone

Secretary: Mimi Turk, 23790 Effingham Blvd., Euclid, Ohio 44117

Treasurer: Mimi Turk

Recording Secretary Mary Hrovat

President of Auditing Committee: Josephine Levstick

1st Auditor: Josephine Levstick

2nd Auditor: Josephine Trunk

Medical Examiner: Dr. Spech

Meeting: Second Tuesday at Slovenian Home meeting room (back) Room at 11 a.m.

DRUŠTVO RIBNICA ŠT. 12 ADZ

Predsednik, Louis M. Silc

podpredsednik, John Cendol

tajnica in blagajničarka Carole A. Czeck, 988 Talmadge Rd., Wickliffe, Ohio 44092, telefon 944-7965

zapisnikarica, Frances Tavzel

nadzorniku: Frances Tavzel, John Cendol.

Seje se vrše ob nedeljah, ob 9.30 dopoldne 20. aprila, 20 julija, 19 oktobra, 21 decembra 1980 v starem poslopju Slovenskega narodnega doma, 6409 St. Clair Ave.

Društveni zastopniki: Za Slovenski narodni dom Frank Plut, za Klub društev John Cendol, za Slov. narodno citalnico Louis Mrhar, za Slovenski dom za ostarele Frank Plut in Frances Modic, za Slovenski dom na Recher Ave.

COLLINWOODSKI SLOVENKE ŠT. 22 ADZ

Predsednica Stefi Koncilja, podpreds. Alice Grosel, tajnik in blagajnik Frank Koncilja, 1354 Clearaire, 481-6955; zapisnikarica Stefan Dagg. Nadzornice: Stefi Koncilja, Alice Grosel, Millie Novak. Zdravniki: vsi slovenski zdravniki. Seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 7. uri zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave., v spodnji dvorani.

DR. KRALJICA MIRU ŠT. 24 ADZ

Predsednica Agnes Zagar, podpredsednica Ann Perko, tajnica Alice Arko, 3562 E. 80 St., 341-7540 blagajničarka Agnes Zagar, **zapisnikarica Mary Prosen, nadzornice: Josephine Winter, Mary Prosen, Mary Sever. Seje so vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1:30 pop. v Slov. nar. domu na E. 80 St.**

DRUŠTVO SV. CECILIJE ŠT. 37 ADZ

Predsednica Nettie Zarnick, podpredsednica Anna Silc, tajnica in blagajničarka Mrs. Jean McNeil, 6808 Bonna Ave., Cleveland, O. 44103; zapisnikarica Marie Bond.

Nadzorni odbor: Mary Otoničar, Julie Gercha r in Ernestine Jevec. Vsi slovenski zdravniki. Seja se vrši vsaki prvi torek v mesecu ob 1:30 popoldne v šoli sv. Vida.

DR. NAŠ DOM ŠT. 50 ADZ

Predsednica, Antonia Stokar

Podpredsednica Jennie Pugely

Tajnica — Jo J. Lea, 5338 Roland Dr., Garfield Hts., O. 44125

Blagajničarka, Virginia Hartman

Zapisnikarica, Christine Szendel

Predsednik nadzornega odbora— Ted Szendel

2. nad. Frank Pugely

3. nad. Christine Szendel

Zdravniki: Vsi priznani M. D. zdravniki

Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu, 10724 Playmouth Ave., ob 7:30 zvečer.

Zastopnice za Slov. Nard. Dom E. 80 St. Antonia Stokar.

Za Slov. Nard. Dom za Stanley Ave., Maple Hts., Antonia Stokar

Ameriška bratska zveza

NAPREDEK ŠT. 132 ABZ

Predsednik John Tanko, 181 E. 264 St., Euclid, O. 732-8930, podpredsednik Charles Delsanter, taj. Freda Miller, 2114 Rockefeller Rd. Wickliffe, OH 44092 Tele. 943-1068 Zapisnikarca: Mary Golob, blag. Rose Intihar. Nadzorniki: Lillian Delsanter, Virginia Braddock in Sylvia A. Tanko.

Katerikoli zdravnik po volji člana. Asesment se pobira vsakega 25. v mesecu, od 5:30 do 7:30 če pa je na soboto ali nedeljo, se pobira na naslednji ponedeljek zvečer. Seje so vsak drugi ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.

Oltarna društva

OLTARNO DRUŠTVO FARE SV. VIDA

Duhovni vodja Rev. Joseph Božnar, predsednica Anna Brodnik, podpredsednica Mary Bencin; tajnica in blagajničarka Mary Otonicar, 1110 E. 66 St., tel. 431-6933, zapisniarica Marija Mausar, rediteljica Ivanka Pretnar. Nadzornici: Josephine Stanič, Jennie Femec. —

Vsak četrtek ob 6.30 zvečer ima društvo ure molitve, vsako prvo nedeljo skupno sv. obhajilo pri osmi sv. maši, ob 1.30 popoldne pa seja v društveni sobi farne dvorane pri v. Vidu.

OLTARNO DRUŠTVO FARE MARIJE VNEBOVZETE

Duhovni vodja Rev. Victor Tomc; preds. Pavla Adamic, podpreds. Mary Kobal, tajnica in blagajničarka Rose Bavec, 18228 Marcella Rd. 531-6167; zapisnikarica Ivanka Kete. Nadzornice: Ivanka Tominec, Mary Podlogar, Amelia Gad, Zastavonošinja Sophie Magayna. Skupno sv. obhajilo vsako prvo neceljo v mesecu pri 8. maši isti dan popoldne ob 1:30 uri molitvenena ura po blagoslovu pa seja v cerkveni dvorani.

Društva Najsv. Imena

DRUŠTVO NAJSVETEJŠEGA IMENA FARE SV. VIDA

Duhovni vodja Reverend Edward A. Pevec, predsednik Joseph Hočevar, podpredsednik, Miro Odar, zapisnikar John Hočevar, ml., slov. zapisnikar, Joseph Zevnik, tajnik Greg Hribar, 1253 E. 60 St., blagajnik Charles Winter Jr. - Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8.00 sv. maši - Seja se vrši po sv. maši v cerkveni dvorani.

Pevska društva

PEVSKI ZBOR SLOVAN

Predsednik — John Poznik

Podpredsednik — Joseph Penko

Blagajnik — Don Mausser

Tajnik — Rudy Ivancic

Nadzorniki — John Znidarcic, Joe Sezun, Charles Tercek

Knjižničar — Richard Sterle

Pevovodja — John Rigler

Vaje so vsak torek ob 6. uri zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., Euclid, Ohio.

GLASBENA MATICA

The Officers for the year are as follows:

President — Olga Klancher

1st Vice President — Catherine Hopkins

2nd Vice President — John Vatovec

Secretary — Josephine M. Novak, 1951 Sunset Dr., Richmond Heights, Ohio 44143

Treasurer— Josephine Bradach

Auditors: Katherine Modic, Sheldon Hopkins, Joseph Penko

Wardrobe — Marie Shaver, Mary Batis

Librarian — Molly Frank, Marie Babbitt

Stage — Joseps Novak, William Mehaffey.

Publicity: Molly Frank Charles Tercek, Lori Sierputowski

Director — Vladimir Maleckar

Pianist — Reginald Resnick

Rehearsals — Monday evening at 8:00 p.m. 6417 St. Clair Ave.

PEVSKI ZBOR KOROTAN
1979-1980
ODBOR

Pevovodja:
ing. Franček Gorenšek

Predsednik Janez Tominc

Podpredsednici: Rezka Dragar, Mojca Slak

Tajnica: Silvia Krulc, 261-5568

Blagajnik: Frank Lovšin

Arhivarka: Kati Likozar

Odborniki:

Marija Cugelj, Tone Hauptman, Marko Jakomin, Mira Kosem, Muši Pogačnik, Jože Likozar.

Nadzorni Odbor:

Metka Hauptman, Janez Šemen

Naslov: KOROTAN, 21880 Miller Ave., Euclid, OH 44119

SINGING SOCIETY JADRAN
Officers for 1980

President: Florence Unetich

Vice-President: Don Gorjup

Secretary-Treas.: Frank Bittenc

Recording and Corres. Sec'y.: Betty Rotar

Auditors: Steve Shimits, Frank and Ann Kristoff

Librarian: Josephine Tomsic

Musical Director: Reginald Resnik

Rehearsals are held every Wednesday evening from 8:00 p.m. to 10 p.m. at the Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd.

SLOVENSKA PESEM CHORUS

President — Dr. Lojze Arko

Vice-President— Dawn Vidmar

Secretary — Irene Trinko, 2123 West 23rd St., Chicago IL 60608

Secretary — Lilijana Čepon, 1425 Spender Rd., Joliet IL 60436

Treasurer — P. William Trinko

Director — Rev. Dr. Vendelin Špendov

Rehearsals — Every Sunday at 7:00 at Mount Assisi Academy in Lemont

Dramatska društva

ODBOR DRAMATSKEGA DRUŠTVA LILIJE ZA 1979-1980

Predsednik — Peter Dragar

Podpredsednik — France Zalar st.

Tajnica — Silvija Krulc, 21880 Miller Ave., Euclid, OH 44119, 261-5568.

Blagajničarka — Terri Jarem

Zapisnikarca — Mojca Slak

Programski odbor — Janez Tominc, Ivan Hauptman, Ivan Jakomin, Mojca Slak, Zdenka Zakrajšek, Srečo Gaser.

Oderski mojstri — Slavko Štepec, Frank Jenko

Arhivar — Srečo Gaser

Bara — Tone Štepec, Rudi Hren, Pavle Hren, Miro Celestina

Kuhinja — Vida Jakomin, Rezka Dragar, Marija Hočevar

Reditelji — August Dragar, Ivan Tomc, Jože Tomc

Knjižničar — Frank Jenko

Športni Referenti — Tone Hauptman, Rudi Hren, Štefan Režonja ml.

Nadzorni Odbor — France Hren, Miro Erdani, Stane Krulc

Članske seje so vsak prvi ponedeljek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave.